

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

Lp Katrin Meikar
Dental Marketing OÜ
info@dentalmarketing.ee

Teie 29.10.2025

Meie 13.11.2025 nr 2.2-9/25/3536-2

Vastus selgitustaotlusele

Pöördusite Andmekaitse Inspeksiooni (AKI) poole küsimusega, mis puudutab patsiendi 3D näokujutise töötlemist ja printimist.

Selgitan esmalt, et igasuguseks isikuandmete töötlemiseks peab olema õiguslik alus. Inimese näost 3D kujutise loomine ja selle 3D printimine on oma olemuselt isikuandmete töötlemine. Isikuandmete töötlemise õiguslikud alused on toodud isikuandmete kaitse üldmääruse ([IKÜM](#)) artiklis 6 lõikes 1. Kui töötlete ka eriliiki isikuandmeid (nt patsientide [terviseandmeid](#), [biomeetrilised isikuandmed](#)) peab lisaks esinema mõni IKÜM artiklis 9 lõikes 2 toodud asjaoludest. Üldreeglina töötleb tervishoiuteenuse osutaja patsiendi isikuandmeid tuginedes tervishoiuteenuse osutamise lepingule (IKÜM artikkel 6 lõikes 1 punkt b koostoimes IKÜM artikkel 9 lõige 1 punkt h).

Isikuandmete kaitse üldmääruse vaatest on lisaks õigusliku aluse olemasolule oluline järgida [isikuandmete töötlemise põhimõtteid](#), sh eesmärgipärasuse, minimaalsuse, turvalisuse ja läbipaistvuse põhimõtet.

Eesmärgipärasuse põhimõte tähendab seda, et isikuandmete töötlemine peab olema seotud mingi kindla eesmärgiga. Minimaalsuse põhimõtte kohaselt tuleb isikuandmeid koguda nii vähe kui võimalik teatud eesmärgi saavutamiseks. Igaks juhuks andmete kogumine on ebaseaduslik. Soovitan läbi mõelda ja hinnata, milliseid andmeid on vajalik edastada kolmandatele isikutele, sh laboritele. Näiteks, kui Te edastate patsiendi 3D pildi laborile või tehnikule, kes hakkab selle alusel proteese jms koostama, siis kas selle ülesande täitmiseks piisaks üksnes patsiendi 3D pildist ja triipkoodist või numbrikombinatsioonist, mis on seotud konkreetse patsiendiga või on vajalik edastada see pilt koos patsiendi isikuandmetega.

Läbipaistvuse põhimõte kohaselt peab olema andmetöötlejal koostatud andmekaitsetingimused ning vajadusel andma täiendavat teavet, mille abil saab inimene ülevaate, kuidas tema isikuandmeid töödeldakse. See tähendab, et patsiendile peab olema arusaadav, kes on tema isikuandmete (sh terviseandmete) vastutav töötleja, kellele tema isikuandmeid võidakse edastada, mis on edastamise eesmärk ja õiguslik alus. Andmekaitse tingimuste koostamisest saab täpsemalt lugeda [AKI veebilehelt](#). Läbipaistvuse kohta saab lugeda [isikuandmete töötleja üldjuhendi 10. peatükist](#).

Turvalisuse ja konfidentsiaalsuse põhimõte on sätestatud IKÜM artiklis 5 lõikes 1 punktis f, mida täiendavad IKÜM artiklid 25 ja 32. Nimelt sätestab IKÜM artikkel 25, et andmetöötleja peab rakendama asjakohaseid tehnilisi ja korralduslikke meetmeid võttes arvesse teaduse ja tehnoloogia

viimast arengut ja rakendamise kulusid ning töötlemise laadi, ulatust, konteksti ja eesmäärke, samuti töötlemisest tulenevaid füüsiliste isikute õigusi ja vabadusi ähvardavaid erineva tõenäosuse ja suurusega ohte. See tähendab, et andmetöötleja peab isikuandmete töötlemisel rakendama lõimitud ja vaikimis andmekaitset. Lõimitud ja vaikimisi andmekaitse kohta saab täpsemalt lugeda [isikuandmete töötleja üldjuhendi 2. peatükist](#).

IKÜM artikkel 32 seejuures täpsustab, et andmetöötleja peab kasutusele võtma konkreetseid turvameetmed, et tagada isikuandmete töötlemise turvalisus. Näiteks, üheks meetmeks on isikuandmete krüpteerimine enne nende edastamist volitatud töötlejale. Andmeturbe kohta oleme pikemalt kirjutanud [siin](#). Soovitan tutvuda ka eelmisel aastal hambaravikliinikutes läbiviidud andmekaitse auditi [kokkuvõttega](#).

Turvalisuse ja üldise vastutuse vaatest on oluline määrata kindlaks ja kaardistada, kellele ja mis isikuandmeid kliinik edastab. Volitatud töötlejaid võib olla erinevaid, näiteks labor kui ka 3D skaneerimise ja printimise tarkvara kasutajalitsentsi haldajad, kes võivad kokku puutuda patsiendi isikuandmetega. Volitatud töötlejatega tuleks sõlmida andmetöötluslepingud (IKÜM art 28 lg 3), milles on reguleeritud vastutava ja volitatud töötleja vaheline suhe. Oluline on meelde jätta, et vastutav töötleja (näiteks hambaravikliinik) peab valima sellised volitatud töötlejad, kes annavad piisava tagatise, et nad rakendavad asjakohaseid tehnilisi ja korralduslikke meetmeid sellisel viisil, et töötlemine vastaks isikuandmete kaitse määrukses kehtestatud nõuetele.

Lisaks soovin rõhutada, et kui töötlete eriliiki isikuandmeid (näiteks terviseandmeid) vähemalt 5000 inimese kohta, tuleks teha andmekaitsealane mõjuhindang. AKI on selle kohta koostanud juhise, mis on leitav [isikuandmete töötleja üldjuhendi 5. peatükis](#). Oluline on meelde jätta, et alla 5000 inimese andmete töötlemine ei tähenda automaatselt, et mõjuhindang pole vajalik. Kui töötlemise laad, ulatus, kontekst või eesmärk viitab sellele, et füüsilisele isikule võib tekkida suur oht, tuleb mõjuhindang siiski läbi viia olenemata inimeste arvust.

Kokkuvõtlikult tuleb teil läbi mõelda ja hinnata, milliseid andmetöötlustoiminguid läbi viite ning millistel eesmärkidel ja õiguslikel alustel isikuandmete töötlemine toimub. Selge ülevaade isikuandmetega tehtavatest toimingutest ning andmekaitse põhimõtete järgimine, aitavad vähendada erinevaid riske, mis võivad isikuandmete töötlemisega kaasneda.

Loodan, et vastusest on abi.

Lugupidamisega

peadirektori volitusel